

MÂNDRIA ȘI SMERENIA

Mândria este o adevărată catastrofă spirituală, care distruge tot ce omul a putut câștiga prin cele mai mari eforturi. Mândria a prăbușit pe Lucifer din cer, iar Adam din mândrie a pierdut Raiul. De aceea, se spune în popor că „trufia este trâmbița căderii”. Trufia, aroganța sunt înrădăcinate în firea veche și sunt alimentate de creșterea personalității și a avuției personale. Firea cea nouă dorește să fie cât mai asemănătoare cu Hristos, Care a fost „blând și smerit cu inima”. Cel ce ne arată calea spre cer nu este nici înger, nici prooroc, nici filozof lumesc, ci Fiul lui Dumnezeu, Care „chip de rob luând, S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte și încă moarte de cruce”. Smerita cugetare sau umilința constituie trăsătura cea mai luminoasă a credinciosului adevărat. Această calitate o aveau Sfinții care, în ciuda darurilor și virtuților frumoase, nu se lăudau niciodată și se socoteau mereu nevrednici. Numai având o astfel de smerenie, văzându-ne micimea noastră în fața măreției lui Dumnezeu, suntem pe adevăratul drum al mântuirii. Pentru a ne numi „creștini” trebuie să avem aceleași simțiri, aceași comportare ca Hristos, dar și podoaba aleasă a sufletului, smerenia, care este conștiința nevredniciei personale și nevoia de a te rezema pe aproapele tău. Nici o pricină de îngâmfare să nu avem. Referitor la viață, astăzi suntem, iar mâine vom fi pământ și cenușă. Cu privire la merite, ele sunt daruri de la Stăpânul, precum zice Apostolul: „Ce ai tu pe care să nu-l fi primit? Iar dacă l-ai primit, de ce te fălești, ca și cum nu l-ai fi primit?” (1 Cor. 4, 7). După cum mândria este începutul oricărui păcat, tot așa smerenia este temelie tuturor virtuților. Ea este virtutea specifică a tuturor acelor care s-au identificat întru totul cu Hristos. Nimic nu-l rănește mai mult pe Satana ca virtutea smereniei, pe calea căreia putem ajunge la cer, de unde el a căzut. Diavolul se teme de cel smerit, fiindcă, după Sfântul Ioan Gură de Aur, „smerenia face din om înger și-i înalță sufletul spre cer”. Putem noi fi în stare să trecem prin umilințele pe care Dumnezeu ni le cere, ca peste niște aspecte care nu au importanță și care nu întunecă adevărul? Nu putem s-o facem?

Înseamnă că nu iubim virtutea umilinței. Este minunat să fim încredințați că prin noi înșine nu suntem nimic și că tot darul desăvârșit vine de la Împăratul cerurilor, încât putem mărturisi cu Apostolul Pavel: „Prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt” (1 Corinteni 15, 10). Cel ce are smerenie nu se socotește mai drept decât semenii, ci lucrează cu frică la mântuirea sa. Dacă avem smerenie, rugăciunile noastre vor fi ascultate ca ale vameșului și viața noastră va fi plină de roade binecuvântate, spre slava lui Dumnezeu și spre folosul celor din jur și al societății în care trăim. Prin smerenie ne vom da seama că viața noastră este o clipă față de veșnicia lui Dumnezeu, dar această clipă ne este dată pentru a realiza în lume ceva din Legea eternă a Ziditorului. Oricât am realiza, trebuie să ne socotim „slugi netrebnice”, care ne-am împlinit doar datoria. Cel semeț și îngâmfat se poate prăbuși, pierzând comoara darurilor sale, în timp ce creștinul smerit și sărac cu duhul poate atinge culmea frumuseții morale, bucurându-se întru Domnul. Smerenia este tot atât de importantă pentru evlavie ca rădăcina pentru plantă. Ea este rădăcina și temelie oricărui bine. „Dumnezeu celor mândri le stă împotriva, celor smeriți le dă har”.

Creștinul și ziua onomastică

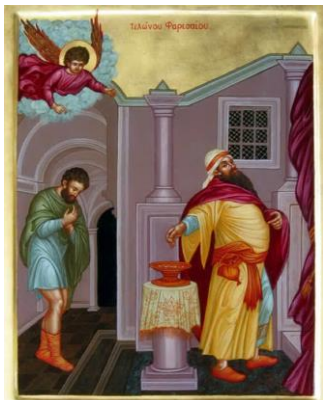
Trăim într-o lume cu un mod de viață din ce în ce mai secularizat. Acest fapt a condus la pierderea de către noi a unui aspect esențial al vieții liturgice în Biserică, anume, semnificația sărbătorii. Rostul sărbătorilor în Biserică este acela de a ne rândui viața din perspectiva lor. În prezent, mai mult ne rânduiem sărbătorile din perspectiva diferitelor aspecte ale vieții. Este cât se poate de nefiresc. Faptul că sărbătorile sunt lăsate pentru schimbarea modului nostru de existență este foarte evident în cazul marilor praznice, precum Nașterea Domnului și Învierea Domnului, când acestea sunt precedate de perioade de post mai îndelungate. Înainte-prăznuirea și după-prăznuirea sunt de altfel alte mărturii ale faptului că o sărbătoare influențează nu numai contextul liturgic în care este încadrată, cât și viața duhovnicească a credincioșilor. În timpul anului liturgic sărbătorile presupun ca timpul nostru, închinat activităților și sarcinilor cotidiene, să-l prefacem în timp al mântuirii. Din această perspectivă, „a ține” o sărbătoare nu înseamnă nelucrare ci, din contra, a lucra la mântuirea sufletului. Sărbătoarea este un timp - pe cât se poate - al odihnei trupești, dar mai ales al odihnei sufletești în Dumnezeu. Sărbătorile sunt acele zile speciale în care suntem chemați să prăznuim, să ne veselim duhovnicește. Zile în care „bucuria de a fi”, o percepem mai accentuat ca „bucurie de a fi întru Hristos”. Atunci când nu cunoaștem semnificația sărbătorii ne scapă și importanța acesteia. Acest adevăr este evident mai ales de ziua onomastică, când astăzi ea nu pare să însemne mai mult decât bomboane, prăjituri, suc și urări. Este foarte trist să nu avem o relație cu sfântul al cărui nume l-am primit la Botez. Un ocrotitor ignorat, pe care poate niciodată nu-l chemam în ajutor, și căruia niciodată nu-i mulțumim. Suntem atât de egoiști și mândri încât din ziua sfântului facem ziua noastră. Sărbătoarea sa nu mai este văzută ca o zi în care să ne arătăm recunoștința prin rugăciune, pentru binefacerile primite, ci ca una în care trebuie să ne simțim bine, să fim în centrul atenției, să petrecem. Mulți nu ne învrednicim să căutam și să cunoaștem măcar sensul etimologic al numelui, care se reduce la un cuvânt sau cel mult la o scurtă expresie, fără a mai pune problema cunoașterii în amănunt a vieții sfântului al cărui nume îl purtăm, și urmării după putere a exemplului său. Cu alte cuvinte, purtăm un nume care nu ne spune nimic. Dar nu din pricina lui, cât a noastră. Nu primim pentru că nu cerem, nu aflăm pentru că nu căutam, nu ni se deschide pentru că nu batem la ușă. Rămânem captivi ai propriei noastre ignoranțe și propriilor neputințe. Nici nu ne mai miră cum, în ultimii ani, există în rândul tinerilor tendința de a muta „prăznuirea” sărbătorilor din biserici în discotecă, Paștele în club, Crăciunul în restaurant, ziua onomastică în pub.

RUGĂCIUNEA – ICOANA FIECĂREI PERSOANE

† *Duminica vameșului și a fariseului, începutul Triodului*

Una dintre cele mai profunde definiții pe care cultura teologică le-a dat omului este următoarea: „ființă rugătoare”. Omul există cu adevărat în măsura în care se roagă. Pilda din această zi, care ne introduce într-o perioadă specială a anului bisericesc, caracterizată prin rugăciuni și slujbe ample în Biserică, de o profunzime inegalabilă, respectiv perioada Triodului, adică perioada de pregătire a comunității bisericești pentru praznicul Învierii Mântuitorului, însumând 10 săptămâni de rugăciuni stăruitoare de pocăință, ne pune în față doi oameni diferiți. Fariseul și vameșul din Biserica Vechiului Testament, sunt diferiți ca vocație și structură umană. Dar ceva îi unește: rugăciunea. Amândoi se roagă. Chiar dacă unul se roagă bine și celălalt mai puțin bine, amândoi sunt în rugăciune și conștientizează necesitatea unui dialog între om și Dumnezeu. Faptul că noi, oamenii, suntem existențe create și inteligibile implică, în mod evident, realitatea rugăciunii ca experiență de viață, fără de care existența noastră devine numai o iluzie a unor căutări fără conținut și fără finalități. Rugăciunea smerită este icoana omului smerit. Așa cum este omul, va fi și rugăciunea lui. Rugăciunea smerită a vameșului, din ungherul întunecos al bisericii, luminează cu supraplin de

adevăr în comparație cu rugăciunea ipocrită a fariseului. Fiecare rugăciune este o judecată. Un mod de a înțelege viața și de a te raporta la viața ta, la a celorlalți și la Creatorul tău. Rugăciunea este judecata adâncului fiecăruia, în care fie descoperi cine ești și cum ești, fie te ascunzi într-o ipocizie egoistă și formală, declarându-ți o autosuficiență mândră și

păcătoasă. Greșeala fariseului nu este aceea de a ține post de două ori pe săptămână, de a da zeciuială sau de a se feri de păcate grave. El greșește în altă parte. Greșeala lui constă în faptul că pune faptele lui înaintea inimii lui. El crede că în performanțele lui stă adevărul vieții lui. Că este numai ceea ce face, nu și ceea ce simte, ceea ce iubește, ceea ce arată în relație cu ceilalți. Fariseul credea că rugăciunea lui este superioară celui alt prin faptele sale, nu prin inima sa. Iar vameșul, deși nu știm exact ce anume săvârșise, mai mult sau mai puțin grav, dă, în schimb, dovadă de o sensibilitate desăvârșită, ajungând să înțeleagă în cuvintele rugăciunii celui alt adevărul despre viața sa și despre nivelul său existențial. Vameșul din păcătos a devenit drept, prin cuvintele rugăciunii, iar fariseul a devenit păcătos, tot prin cuvinte de rugăciune, ce s-au arătat a fi, de fapt, cuvinte de judecată a celui alt. Cuvintele rugăciunii tale sunt icoana a ceea ce ești cu adevărat. Adevărul pe care omul îl ascunde oamenilor, nu mai poate să îl ascundă în fața lui Dumnezeu, acolo unde sufletele dezgolite se vindecă. Să învățăm de la fariseu efortul de a împlini legea, iar de la vameș, smerenia și pocăința. Între cele două, mai mare este smerenia și umilința decât dreptatea și corectitudinea. „Dumnezeule, milostiv fii mie, păcătosului!”.

PROGRAM LITURGIC

ZIUA	ORA	SLUJBE / ACTIVITĂȚI
Miercuri 28 februarie	16:00	Paraclisul Sf. Icoane Portărița
Vineri 1 martie	17:00	Taina Sfântului Maslu
Sâmbătă 2 martie	07:00	Sfânta Liturghie și pomenire
	17:00	Vecernie
Duminică 3 martie	07:00	Utrenia și Sfânta Liturghie
	10:30	Program de bibliotecă
	17:00	Vecernie și dezlegări

Calea de mijloc

M-am întâlnit cu o cunoștință mai veche, un bărbat între două vârste. Și după ce schimbăm câteva cuvinte, îl întreb:

- La biserică te mai duci?

Răspunsul vine prompt:

- Mă mai duc, dar nu sunt așa exagerat, habotnic, cum sunt alții. Țin calea de mijloc. Nu-mi spuneai dumneata să țin calea de mijloc, pentru că e calea împărătească?

Iată cum a înțeles el, și mulți ca el, ca să țină calea de mijloc. Dar după cât era de rotunjour, cred că nu ținea deloc calea de mijloc la mâncare. După cât era de bine îmbrăcat și după mașina pe care o avea, cred că nu ținea calea de mijloc, nici în ceea ce privește luxul. Pentru trup n-a găsit că este de folos să țină calea de mijloc. El a înțeles să țină calea mijloc în ceea ce privește sufletul. Cei mai mulți spun că dacă mergi mai des la biserică, ești exagerat, dacă te rogi mai mult, ești exagerat, dacă te abții de la păcate, ești exagerat, dacă ascuți de duhovnic, ești exagerat, dacă dorești să împlinești ceea ce ne cere credința noastră, ești exagerat. Măi, să fie! Dar sfinții pe care îi avem prin calendare, cum au fost? Tot exagerați? Că și-au dat viața pentru Hristos, pentru dreapta credință. Oare și Domnul Iisus Hristos a fost exagerat, când și-a ales să moară crucificat, biciuit și scuipat de oameni? Dacă doriți să știți când și cum să țineți calea de mijloc, întrebați-vă duhovnicul. Dacă nu aveți duhovnic, căutați cât mai repede unul, dar care să țină... calea de mijloc, conform învățaturii Bisericii noastre.

Telefonul mobil

Când venim la sfânta biserică, trebuie ca „toată grija cea lumească, să o lepădăm”, așa cum cântăm la Heruvic. Să o lepădăm, ca să ne folosim de darurile Sfintei Liturghii. Dar nu toți creștinii fac așa. De aceea intră în biserică având telefoane mobile deschise. În caz că sună cineva, să fie pe fază. Poate e o problemă importantă, zic ei. Să fie mai importantă decât sufletul? În nici un caz. Mai sunt și alții care, fiind mai grăbiți, când intră în biserică, uită să-l închidă. Problema este că atunci când sună un telefon mobil în timpul slujbei, se produce rumoare, se distrage atenția. Pe unii, e adevărat, îi mai trezește din călătoria lor cu gândul, care umblă peste mări și țări..., dar pe creștinii evlavioși îi deranjează. Și deranjează nu numai melodia personalizată, ritmată sau extrasă din ultimul album de manele achiziționat de la tarabe, ci și faptul că mulți dintre creștinii întorc capul să vadă și să audă de unde vine zgomotul. Ba unii îl și apostrofează pe fratele lor neglijent.

Desigur, cei care n-au greșit niciodată.

